

کشف شبکه معنایی مفاهیم از قرآن مدخلی برای مطالعات علوم انسانی (مورد مطالعه کرامت انسانی برای سازمان)

حسین افخمی روحانی^۱ - علی شیرازی^۲ - سعید مرتضوی^۳ - میثم لطیفی^۴ - جهانگیر مسعودی^۵

آنچه سنگ بنای نظریه‌های علمی در مطالعات علوم انسانی را تشکیل می‌دهد و اجزای اساسی نظریه را بوجود می‌آورد مفاهیم هستند و بر اساس مفاهیم است که می‌توان ایده یا دیدگاه خاصی را در توضیح پدیده‌ها و یا رویدادها ارائه نمود. باور ما نسبت به مفاهیم موجود در قرآن این است که آنها در قالب یک نظام منسجم و یکپارچه یک کل پیچیده و فوق‌العاده منظم را تشکیل می‌دهند. بر این اساس کشف شبکه معنایی مفاهیم از قرآن می‌تواند درکی صحیح از آنها را در مطالعات علوم انسانی ایجاد کند. در این پژوهش به منظور فهم معنای کرامت انسانی از قرآن و بازپردازی مفهوم آن برای سازمان از روش‌شناسی معنانشناسانه‌ی ایزوتسو دانشمند زبان‌شناس استفاده شده است. شبکه معنایی مستخرج از قرآن، رابطه معنادار مستقیم بین کرامت و مجموعه مفاهیم تقوا، فضیلت، شکر، مغفرت و ویژگی‌های کریمانه، و رابطه متضاد با کُفر و ایهان را نشان می‌دهد. شبکه مفاهیم کرامت انسانی کشف شده مدخلی است برای تبیین اصول محوری و فرعی سازمان کرامت‌مدار.

کلمات کلیدی: شبکه معنایی مفاهیم، ایزوتسو، کرامت انسانی، سازمان کرامت‌مدار

۱. دکتری مدیریت، استادیار دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول)؛ afkhami@um.ac.ir

۲. دکتری مدیریت، دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد؛

۳. دکتری مدیریت، استاد دانشکده علوم اداری و اقتصادی دانشگاه فردوسی مشهد؛

۴. دکتری مدیریت، دانشیار دانشکده معارف اسلامی و مدیریت دانشگاه امام صادق علیه‌السلام؛

۵. دکتری فلسفه، دانشیار دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد؛